

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

2 søndag i påsketiden

Fjellhamar kirke 7. april 2013 2013

Johannes 20,24-31

PREKEN

24 Tomas, en av de tolv, han som ble kalt Tvillingen, var ikke sammen med de andre disiplene da Jesus kom.*25* «Vi har sett Herren», sa de til ham. Men han sa: «Dersom jeg ikke får se naglemerkene i hendene hans og får legge fingeren i dem og stikke hånden i siden hans, kan jeg ikke tro.»

26 Åtte dager senere var disiplene igjen samlet, og Tomas var sammen med dem. Da kom Jesus mens dørene var lukket. Han sto midt iblant dem og sa: «Fred være med dere.»*27* Så sier han til Tomas: «Kom med fingeren din, se her er hendene mine. Kom med hånden og stikk den i siden min. Og vær ikke vantro, men troende!»*28* «Min Herre og min Gud!» sa Tomas.*29* Jesus sier til ham: «Fordi du har sett meg, tror du. Salige er de som ikke ser, og likevel tror.»

30 Jesus gjorde også mange andre tegn for øynene på disiplene, tegn som det ikke er skrevet om i denne boken.*31* Men disse er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og for at dere ved troen skal ha liv i hans navn.

Tomas, hvem var han egentlig? Ingen har vel noen gang fått en fraværsmærknad mer offentliggjort enn han. Hele verden kjenner disippelen Tomas som han som var fraværende når Jesus viste seg for disiplene første gangen og som ikke ville tro de andre. Han ble tvileren som ikke ville tro hvis han ikke fikk stikke fingeren i Jesu naglemerker. Om det er helt rettfærdig kan diskuteres. Han hadde også tilnavnet tvillingen som kan antyde at han hadde et delt sinn, en litt splittet personlighet som aldri fant helt ro. Andre har beskrevet han som en lojal pessimist. Tja.

I hvert fall hadde han satset alt på Jesus. I tre år hadde han latt jobb være jobb, og hjem og familie satt på vent, og fulgt Jesus 24-7. Rundt i hele landet. Gitt seg helt til troen på at Jesus var noe helt spesielt. Alle Tomas kjente, familie og venner, naboer og bekjente, ja, hele lokalsamfunnet og alle de andre de traff rundt omkring, visste at Tomas hadde gitt seg helt til denne predikanten, og satt hele livet sitt på vent, og ofret seg helt for en religiøs gruppe. Fallhøyden må ha vært stor. Og når Jesus i finalen i selveste Jerusalem mislykkes så til de grader, blir ydmyket, slaktet og korsfestet som en kriminell til folks hånende tilrop, da slo fallhøyden inn. Og redselen, skammen, og kanskje aller mest meningsløsheten. Fra topp til bunn på kort tid.

Når han da kanskje for første gang ikke orker å være sammen med de andre, ikke greier det, fordi han må prøve å få beina under seg, og de da forteller at Jesus er stått opp og vist seg for dem, så tar han ikke den. Det skjønner jeg veldig godt. Sjelelig mørkbanket og i et indre kaos, så er det ikke bare å hoppe på karusellen en gang til. Orker ikke en sånn forventning og tro som blir knust en gang til. Nei! Dersom jeg ikke får se naglemerkene i hendene hans og legge fingeren i dem vil jeg ikke tro.

Tomas tvileren er blitt hans navn. Selv om Tomas er mer ærlig enn en tviler. Og han er ikke alene om å tvile. Alle evangeliene forteller om tvil og tvilere på slutten av fortellingen. Lukas og Matteus også når Jesus sto der midt foran dem. I Matt står det: Og da de fikk se ham, falt de ned og tilba han; men noen tvilte.

Bibelen er jo en utrolig ærlig bok. Evangeliene, fortellingen om Jesus hans død og oppstandelse, er full av redde folk, forvirrede folk. Folk med angst og folk som tviler. De som har vært kildene til evangeliene må i stor grad ha vært disiplene og de forteller om redsel, angst og tvil midt inn i oppstandelsen. Den gjør bibelen troverdig for meg. De var ikke noen supermennesker. Selv de som opplevde det slet med tvil og usikkerhet.

Og det kommer ingen flammende ild fra himmelen og fortærer de som tviler. Når Jesus spør pappaen til en veldig syk gutt som ber Jesu gjøre gutten sin frisk, om han tror han kan, så roper pappaen: Jeg tror, hjelp meg i min vantro! Og Jesus hjelper han, den splittede pappaen som dras mellom tro og tvil. Jesus kommer Tomas i møte. Går enn runde til for Tomas. Han har forståelse for tvileren. Han slår ikke hånden av han.

Tomas ble overbevist. Min Herre og min Gud, ble hans bekjennelse. Og tradisjonen forteller at han som de andre disiplene unntatt Johannes ble martyr for sin tros skyld. Tomas dro kanskje til India og delte evangeliet der. Tenk hvilket under og kraft at denne oppstandelsestroen har overlevde og grepet nye mennesker i 2000 år. I dag er det 2,3 milliarder som bekjenner seg til denne troen. Oppgaven med å gi det videre ble gitt til en gjeng redde og tidvis tvilende disipler. Det funka det, kan vi trygt si.

Men tross denne suksesshistorien som vi vel må si det er, så er tvil en vond erfaring som mange kjemper med. Ikke alle, noen har tilsynelatende en trygg og avklart tro og uroes ikke av tvil. Takk og lov for det! Men en god del kjemper av og til eller ofte med tvilen. Og det er vondt fordi det truer med å rive hele grunnen under deg vekk. Mening, tryggheten. Tvilen treffer oss ulikt. For noen er det alt det vonde som skjer som gir tvil, for andre går det mer rasjonelt på om Gud i det tatt finnes, og andre det at man ikke kan merke eller oppleve Gud. For meg smerter det kanskje mest det siste. Når mennesker jeg har møtt søker Gud og ber inderlig om å få se han og tro, og synes ikke de får noe svar. Hvorfor kan det ikke være enklere å erfare Gud? En A-B-C oppskrift og så opplever du Gud. Men da putter vi Gud i lomma. Det handler om å tro, ikke bevise.

Teksten vår slutter med det. Dette er skrevet for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds sønn. Hva vil tro si for deg og meg, vi som ikke kan stikke fingeren i Jesu naglemarker:

Mye kunne si om det: Tro er å håpe, at det er sant. Tro er å kjempe med livet, tvilen, seg selv. Tro er å hvile i at det er Gud som må stå for realitetene. Tro er å satse. Jeg blir aldri 100% sikker. Sånt sett er tro å velge også. Uansett hvilket trosstandpunkt jeg velger så vil jeg aldri være 100% sikker. Om jeg velger ateisme, agnostiker vet ikke, eller en kristen tro. Jeg må velge, og satse. For det er tro.

Og det siste: Tro er å møte opp. I fellesskapet med andre troende er det mye oppmuntring og troskraft å hente. Når jeg sliter kan en annen løfte meg opp. Hadde Tomas møtt opp så hadde han ikke trengt den ekstra runden. Men den fikk han. Og han trodde. Og det er det tvileren Tomas vil fortelle oss i dag. Jesus lever faktisk. Han er min Herre og min Gud. Nå synger vi om det. ”Tomas sang”.